

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 ขั้นตอนและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 98,692 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Yamane อ้างถึงใน สุวิมล ติรกาพันธ์, 2551: 175) ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน จากนั้นจะทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ซึ่งจะทำการสุ่มนักศึกษา เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษา ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดประชากรที่ทำการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง จำนวน 98,692 คน

ขั้นที่ 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Yamane อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2551: 175) ได้ทั้งหมด 400 คน

ขั้นที่ 3 สุ่มนักศึกษาจากทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 6 แห่ง และทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4

ขั้นที่ 4 สุ่มนักศึกษาตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาแต่ละมหาวิทยาลัย จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามมหาวิทยาลัย

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 420 คน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	70	16.67
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	70	16.67
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	70	16.67
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	70	16.67
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	70	16.67
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	70	16.67
	รวม	420	100.000

กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจะคัดเลือกนักศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง โดยทำการสนทนาเกี่ยวกับประเด็นแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร รวมนักศึกษาที่ทำการสนทนากลุ่ม 6 กลุ่ม จากมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 แห่ง จำนวน 36 คน

กรอบเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือมีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่

1. ความขยันหมั่นเพียร
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ความประหยัดอดออม
4. ความอดทน อดกลั้น
5. ความยุติธรรม
6. ความรับผิดชอบ
7. ความมีระเบียบวินัย
8. ความเสียสละ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็นเครื่องมือเชิงปริมาณและเครื่องมือเชิงคุณภาพ

3.2.1 เครื่องมือเชิงปริมาณ

เครื่องมือเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามวัดพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร 8 ด้าน คือ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความประหยัดอดออม ความอดทนอดกลั้น ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และความเสียสละแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ได้แก่ข้อมูล เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และคณะที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดพฤติกรรมทางจริยธรรม

โดยข้อความที่สร้างขึ้นเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) แบบ 5 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบโดย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบเพียงข้อ เดียวในหนึ่งข้อความ ซึ่งแบบสอบถามมีทั้งหมด 60 ข้อ โดยครอบคลุมพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ 8 ด้าน

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

3. เขียนนิยามพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 ด้าน ดังนี้

1) ด้านความขยันหมั่นเพียร หมายถึง มีความมานะพยายาม เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้นเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความต้องการ

2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม ตรงไปตรงมาทั้งทางกาย วาจา และใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

3) ด้านความประหยัดอดออม หมายถึง การใช้สิ่งของทั้งหลายอย่างพอเหมาะพอควรให้ได้ประโยชน์มากที่สุด เช่น มีความประหยัดในการใช้จ่ายเงิน ใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า รู้จักการเก็บออมเงิน

4) ด้านความอดทน อดกลั้น หมายถึง ความเข้มแข็งของจิตใจของบุคคลในการประพฤติปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางกาย วาจา ใจ และกระทำแต่ความดี แม้จะถูกกระทำกับสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา

5) ด้านความยุติธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เพียงธรรม และชอบด้วยเหตุผล ไม่ลำเอียง ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

6) ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมาย ด้วยการดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ

7) ด้านความมีระเบียบวินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบแบบแผน มารยาท กฎหมาย และศีลธรรมอันดีงาม

8) ด้านความเสียสละ หมายถึง การไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน การแบ่งปันให้ผู้สมควรได้รับความช่วยเหลือทั้งทางกำลังกาย กำลังทรัพย์และกำลังสติปัญญา

4. สร้างแบบสอบถามวัดพฤติกรรมทางจริยธรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ตรงตามนิยามแต่ละด้านทั้ง 8 ด้าน

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อความให้

สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ โดยข้อความทั้งหมดต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกแล้วในข้อ 5 ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลจากการตอบแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	เกณฑ์การให้คะแนน
ทำเป็นประจำ ให้ 5 คะแนน	
ทำเกือบทุกครั้ง ให้	4 คะแนน
ทำเป็นบางครั้ง ให้	3 คะแนน
นาน ๆ ทำครั้ง ให้	2 คะแนน
ไม่เคยเลย ให้	1 คะแนน

จากนั้นนำผลที่ได้มาหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยถือเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.67-5.00 หมายถึง ระดับจริยธรรมสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34-3.66 หมายถึง ระดับจริยธรรมปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-2.33 หมายถึง ระดับจริยธรรมต่ำ

นำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9406

7. จัดพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

3.2.2 เครื่องมือเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

3.2.2.1 ผู้วิจัยถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.2.2.2 แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม เป็นข้อคำถามที่พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จะถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 8 ด้าน และแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

3.2.2.3 เครื่องบันทึกเทป

3.2.2.4 สมุดบันทึกภาคสนาม

3.2.2.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน จากนั้นนำเครื่องมือไปทดสอบกับ นักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความชัดเจนของข้อคำถาม ปฏิบัติการของผู้ตอบ และความต่อเนื่องของเนื้อหา โดยการสนทนากลุ่มจะมีการบันทึกเสียงเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการดังนี้

3.3.1.1 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนัก ศึกษาใน ช่วงเดือน มิถุนายน ถึง กรกฎาคม 2555 โดยทำการแจก แบบสอบถาม ให้กับนัก ศึกษาทั้ง 6 มหาวิทยาลัย จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2) ก่อนลงมือตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์การวิจัย และขั้นตอนการตอบแบบสอบถามให้นักศึกษาเข้าใจ จากนั้นให้นัก ศึกษาลงมือตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

3.3.1.2 นำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการสนทนากลุ่มมีทั้งหมด 6 กลุ่ม แบ่งเป็น 6 ครั้ง ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนาและบันทึกเทป หลังจากการสนทนากลุ่มเสร็จ จะมีการสรุปข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาต่อไป

3.4 ขั้นตอนและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการดังนี้

ในการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การหาค่าความถี่ และร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ มหาวิทยาลัย ชั้นปี รายรับ รายจ่าย สถานที่พักอาศัย การศึกษาของบิดา-มารดา รายได้ของบิดา-มารดา อาชีพของบิดา-มารดา ความสัมพันธ์ของบิดา-มารดา รายวิชาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ระดับ พฤติกรรมทางจริยธรรมรายด้าน ของนักศึกษา มหาวิทยาลัย

เป็นการ หาเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยภาพรวมและรายด้าน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ระดับพฤติกรรมทาง จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปี และมหาวิทยาลัย

เป็นการเปรียบเทียบ ระดับพฤติกรรมทาง จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปี และมหาวิทยาลัย โดยใช้สถิติทดสอบ t-test และ One – way ANOVA ทดสอบรายคู่ตามวิธีของตุ๊กกี (Tukey Method) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีจำนวนเท่ากัน

3.4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาในระหว่างการสนทนากลุ่ม หลังจากนั้นได้นำผลการจัดบันทึกข้อมูลและเทปบันทึกมา วิเคราะห์ประกอบ และทำการจัดประเภทข้อมูลเพื่อสรุปผลการศึกษา โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ใช้ประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้เห็น แนวทางการพัฒนา พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น